

Vitazstvo Srdca

VIERA VEDIE K ODOVZDANOSTI,
ODOVZDANOSŤ VEDIE K ŽIVOTU

Rodína Panny Márie

2012 (I) / č. 84

„Veríte v Boha, verte aj vo mňa!“

*Pápež Benedikt XVI. vyhlásil Rok viery, ktorý bude trvať
od 11. októbra 2012 do 24. novembra 2013.*

*Kiežby nám nasledujúce strany – celkom v zmysle slov nášho Svätého Otca
– už teraz pomohli znova objaviť krásu a nesmierne bohatstvo našej viery,
aby sme sa tak stali jej radostnými a živými svedkami.*

*Je to výzva nielen pre krajiny, kde sú kresťania otvorene prenasledovaní,
ale stále viac aj pre nás v Európe, ktorá sa nachádza v hlbokkej kríze viery.
Dnes sa priznať ku katolíckej viere a praktizovať ju, to si od každého vyžaduje
veľké osobné a odvážne rozhodnutie.*

*K*rátky pohľad späť do Starého zákona nám ukazuje čosi veľmi poučné: Boh – Jahve mohol **v Abrahámovi** uskutočniť všetky svoje veľké prisľúbenia len preto, že Abrahám jeho slovám prosto a jednoducho veril a bezvýhradne ho poslúchol. „*Abrahám uveril Bohu a počítalo sa mu to za spravodlivosť*“ (Rim 4,3). Dokonca aj vo vysokom veku „*proti nádeji v nádeji uveril, že sa stane otcom mnohých národov*“ (Rim 4,18). A tak sa stalo, že Abrahám, ktorý bol pred Bohom ako poslušné dieťa, sa skutočne stal praotcom Izraela a pre nás všetkých otcom viery.

Jednou z Abrahámových dcér bola v 20. storočí **sv. Edita Steinová**, židovská konvertitka, ktorá svoj život vedome položila za obrátenie svojich židovských bratov vo viere. Židovskému spolužiakovi Fritzovi Kaufmannovi, hľadajúcemu pravú vieru, v liste z roku 1927 opísala cestu duchovnej detskosti: „*Svoju radu som Vám povedala: stať sa dieťaťom a život so všetkým skúmaním a premýšľaním vložiť do Otcových rúk. Keď to človek ešte nedokáže, potom treba tohto neznámeho a spochybňovaného Boha prosiť, aby pomohol On. Teraz sa na mňa určite pozeráte prekvapene a s úžasom, že sa za Vami nehanbím prísť s takou prostou detskou múdrosťou. Je to múdrosť, lebo je jednoduchá a v nej sa ukrývajú všetky tajomstvá. A je to cesta, ktorá Vás celkom isto a bezpečne povedie k cieľu.*“

*A*by nám Boh zjavil plnosť pravdy o našej viere, poslal nám Otec svojho Syna: „*Jednorodný Boh, ktorý je v lone Otca, ten o ňom priniesol zvesť*“ (Jn 1,18). Preto je naša katolícka viera vierou zjavenia. My nie sme ľahkovážni stúpenci predstáv vymyslených vlastnou hlavou. Veríme v osobu, v Ježiša Krista, ktorý je Boh a človek zároveň. „*Veríme ... v jedného jediného Boha, ktorý je láska,*“ hovorí Benedikt XVI. vo svojom liste pri príležitosti Roka viery, „*v Otca, ktorý nám pre našu spásu v plnosti časov poslal svojho Syna; v Ježiša Krista, ktorý v tajomstve svojej smrti a svojho zmŕtvychvstania vykúpil svet; v Ducha Svätého, ktorý cez stáročia vedie Cirkev v očakávaní druhého príchodu Pána v sláve.*“

Verní až po krviprelíatie

V prvých storočiach kresťanstva položili tisíce ľudí svoj život ako mučeníci za vieru v jedného Boha v troch osobách. Jednou z nich bola **svätá Cecília**, dievča z bohatej šľachtickej rodiny; v Ríme pomáhala svojim prenasledovaným bratom vo viere. Keď sa vzpierala obetovať pohanským bôžikom, bola začiatkom 3. storočia popravená mečom. Pápež Urban I. dal telo mučenice pochovať v katakombách sv. Kalixta do samostatnej hrobky vedľa hrobov biskupov a kňazov. Pri prvom otvorení jej hrobu v roku 821 našli Cecíliino telo po vyše 600 rokoch úplne neporušené (sv. Cecília je prvou neporušenou svätou vôbec). Pápež Paschal I. dal jej telo preniesť do Kostola sv. Cecílie v Trastevere. Pri druhom otvorení hrobu v roku 1599 našli jej telo po 1300 rokoch tak isto neporušené a v takej istej polohe, ako bola kedysi pochovaná v katakombách: odetá do zlatého odevu, ležiaca na pravom boku, tvár otočená smerom k zemi. Ruky drží smerom od tela, na pravej ruke má vystreté tri prsty a na ľavej ruke jeden. Číslo 3 a číslo 1 poukazujú na Cecíliino vyznanie viery: „Jeden Boh v troch osobách.“

Keď za vlády cisára Konštantína dostala Cirkev v roku 313 slobodu, uskutočnil sa v Nicei r. 325 prvý koncil. Prišlo naň vyše 300 biskupov, medzi nimi aj **svätý Mikuláš z Myry**. Mnohí z koncilových otcov mali na svojom tele stopy po surovom mučení z obdobia ťažkého prenasledovania kresťanov. Koncil sa uskutočnil v mariánskom kostole, ktorý sa, žiaľ, v novembri minulého roka stal mešitou. V tomto starobyľom a dôstojnom chráme Panny Márie sformulovali pastieri ľudu po prvýkrát Vyznanie viery nazývané Nicejské.

Naň nadviazal Svätý Otec vo svojom liste:

„Nie náhodou sa kresťania v prvých storočiach museli učiť Vyznanie viery naspamäť. Slúžilo im ako každodenná modlitba, aby nezabudli na úlohu, ktorú prijali pri svojom krste.“ Neproselo by to snáď aj nám, keby sme sa opäť raz pomodlili Vyznanie viery pomaly a pozorne? Pri všetkom tom duchovnom bohatstve a plnosti našej viery, ktoré by sa pritom otvorili nášmu vnútru, by sme snáď dokázali iba žasnúť a ďakovať.

Ďalej hovorí pápež Benedikt XVI. o tom, ako nám práve **Turíce** ukazujú, že svoju vieru máme aj verejne odvážne vyznávať a ďalej odovzdávať: *„Kresťan si nikdy nesmie myslieť, že veriť je jeho súkromná záležitosť.“*

Veď už mladí pri birmovke prijímajú mimoriadnu silu milostí, *„aby slovom i skutkom ako praví svedkovia Krista šírili vieru a bránili ju, aby sa statočne priznávali ku Kristovmu menu a nikdy sa nehanbili za kríž,“* ako sa píše v Katechizme Katolíckej cirkvi.

Boh sám sa dotýka ľudského srdca!

Je to vždy Boh, ktorý robí vo svojej добрote prvý krok, aby nás svojím pôsobením milosti otvoril pre vieru, a tak potom premieňal vnútro človeka. Pápež Benedikt v tejto súvislosti spomína príklad **svätej Lýdie**, predavačky purpuru. Táto bohabojná žena bola raz v sobotu s inými ženami pri rieke pred mestom Filipi a „*Pán jej otvoril srdce, aby pozorne sledovala, čo Pavol hovorí*“ (Sk 16,14). Slová evanjelia – radostnej zvesti sa jej tak hlboko dotkli, že sa dala pokrstiť s celým svojím domom.

Svätý Pavol, jej duchovný otec, bol naopak prenasledovateľom kresťanov, keď našiel poklad viery – podobne ako muž z evanjelia, ktorý našiel poklad v poli: úplne nečakane, zrazu a bez toho, že by ho bol hľadal. „Blesk milosti“ zasiahol Pavla v pravom slova zmysle „z jasného neba“, toto Božie svetlo, ktoré malo navždy poznačiť celé jeho zmýšľanie a konanie, takže ako knieža apoštolov neskôr napísal: „*Už nežijem ja, ale vo mne žije Kristus. Ale život, ktorý teraz žijem v tele, žijem vo viere v Božieho Syna, ktorý ma miluje a vydal seba samého za mňa*“ (Gal 2,20).

Podobne sa vodilo aj **Alfonzovi Ratisbonnovi** (1814–1884), synovi bohatého bankára z Alsaska o 1800 rokov neskôr. Sám o sebe povedal: „*Žid len podľa mena, v Boha som neveril... No v mojom srdci bola prázdnota, a hoci som žil v nadbytku, šťastný som nebol... Živil som v sebe trpkú nenávisť voči katolíckym kňazom, voči Cirkvi a kláštorom, predovšetkým voči jezuitom; už len zmienka o nich vyvolala vo mne vždy hnev.*“

Počas jednej cesty si v Ríme v roku 1842 Ratisbonne do denníka napísal: „*Neprestával som so zosmiešňovaním a urážaním katolicizmu.*“ A preto len z čistej zdvorilosti si vzal od istého známeho zázračnú medailu a dokonca, s odporom sice, súhlasil, že sa bude modliť tzv. Memorare – Rozpomätaj sa, svätá Božia Rodička. Panna Mária sa mu za to „odplatila“ v rímskej bazilike Sant' Andrea delle Fratte: „*Nebol som tam dlho, keď som bol zrazu celkom nevysvetliteľným spôsobom dojatý. Pozrel som sa hore; a tu mi pred oči zmizla celá budova, zostala len jedna jediná kaplnka, ktorá žiarila v úžasnom svetle... Uprostred tohto svetla, nad oltárom, sa zjavila Panna Mária veľká a žiariaca, plná majestátu a vznešenosti. V takej podobe, ako je vyobrazená na medaile. Príťahovala ma k nej neodolateľná sila.*“ Alfonz sa pokúsil pozrieť na ňu trikrát za sebou, no očami nedokázal vidieť vyššie než po jej ruky, z ktorých vychádzal žiarivý lúč milostí. „*Rukou urobila znamenie, aby som si klakol. Potom sa mi zdalo, že povedala: ‚Tak je to dobré.‘ Už viac nič nepovedala, ale ja som všetko pochopil.*“

Panna Mária dala Ratisbonnovi v jednom jedinom okamihu spoznať a prijať celú náuku katolíckej viery. V tom istom momente vzal do ruky medailu Panny Márie, bozkával ju a – ešte stále celý bez seba – so slzami v očiach volal: „*Ja som ju videl! ... Ó, aké veľké je moje šťastie! Aký dobrý je Pán! Aká plnosť milosti a blaženosti! Aký poľutovaniahodný je osud tých, ktorí ho nepoznajú!*“ Objal svojho známeho a s úplne zmenenou tvárou prosil, aby ho zaviedol ku kňazovi na spoveď. Chcel vedieť, kedy by mohol byť pokrstený, pretože bez sviatosti krstu už ďalej nemôže žiť. O svojom zážitku obrátenia chcel hovoriť až so súhlasom kňaza, pretože – ako sám zdôrazňoval: „*To, čo chcem porozprávať, je také, že to dokážem povedať len v modlitbe na kolenách.*“

Felicitá a Perpetua

„Vo svete zomrie za svoju vieru každých päť minút jeden kresťan. V roku 2010 ich bolo 105 000,“ vyhlásil vedúci zahraničného úradu Rusko-ortodoxnej cirkvi. Od smrti sv. Štefana kresťania svedčia o tom, že existuje láska, ktorá ďaleko presahuje každú inú ľudskú lásku a pre ktorú sa oplatí položiť dokonca aj život.

„V porážke, v pokorení tých, ktorí trpia za evanjelium, sa ukrýva sila, ktorú svet nepozná: je to sila lásky, bezbranná a víťaziaca aj v zdanlivej prehre. Je to sila, ktorá je výzvou pre smrť a víťazí nad ňou.“ Túto pravdu, ktorú pápež Benedikt XVI. takto vyjadril 7. apríla 2008 pri spomienke na mučeníkov 20. storočia, chápali kresťania od začiatku. K nim patrila aj svätá Perpetua, príslušníčka patricijskej rodiny z Kartága, ktorej zápisky z väzenia spolu so správou o jej utrpení a smrti sú zachované dodnes. Tento vzácny dokument, jediný denník ženy kresťanskej antiky, podáva správu o veľkých prejavoch milostí, ktorými Boh posilňuje vo viere tých, ktorí ho nadovšetko milujú.

Perpetua vyrastala pod starostlivou ochranou zámožných rodičov v dnešnej severnej Afrike. Keď sa ako veľmi mladá vydala a stala matkou, spoznala – podobne ako jej brat Saturus – kresťanskú vieru a chcela sa dať pokrstiť. Ale cisár Septimus Severus vydal v roku 202 edikt, podľa ktorého bolo prestúpenie na kresťanstvo trestné. No ani Perpetua, ani Saturus sa nedali zastrašiť, naďalej sa hlásili ku katechumenom a odmietali uctievať rímske božstvá. Perpetuu zatkli spolu s otrokyňou Felicitou a niekoľkými ďalšími spoločníkmi a Saturus ich dobrovoľne nasledoval. Do denníka si Perpetua napísala: *„Využili sme krátku prestávku cestou do väzenia, aby sme prijali svätý krst. Keď som vystúpila z krstnej vody, vnukol mi Duch Svätý myšlienku, aby som neprosila o nič iné ako o vytrvalú trpezlivosť v utrpení.“*

Zúfalý otec Perpetuy a Saturu navštívil svoje deti dokonca i vo väzení. *„Môj otec ma vo svojej láske neprestal prehovárať, aby ma odradil od viery v Krista.“* No Perpetua sa nevzdala. *„Nato sa veľmi nahneval, vrhol sa na mňa, akoby mi chcel vyškriabať oči a bil ma. Spôsobil mi také muky, že som bola rada, keď som ho niekoľko dní nevidela.“*

*„V“*o svojich zápiskoch si ďalej zaznamenala: *„O niekoľko dní nato nás zaviedli do hrozného, tmavého žalára. Bola som zhrozená, pretože som ešte nikdy nevidela takéto väzenie. Vládla tam úplná tma; horúčava a tieseň boli neznesiteľné. V ten deň sme si mnoho vytrpeli nielen mukami preplneného väzenia, ale aj surovosťou vojakov, ktorí na nás dozerali. Čo mi však najviac robilo starosti, bola myšlienka na odlúčenie od môjho dieťaťa. Kým sa každý staral o seba, ja som dojčila môjho malého, ktorého mi priniesli a ktorý bol od hladu už celkom vyslabnutý. Prosila som potom svoju matku, aby sa ujala môjho syna, utešovala som ju i môjho brata.“*

*„Teraz trpím ja; tam však bude vo mne niekto iný,
kto bude trpieť za mňa, pretože aj ja budem trpieť za neho!“*

*P*očas tejto noci mala Perpetua sen, ktorý jej dal istotu, že ona a jej brat podstúpia mučenie. Zároveň ich oboch posilňovala milosť, aby zostali neotrasiteľne verní svojej viere. Vo svojom denníku píše: „O niekoľko dní nás predviedli na výsluch pred verejný súd. Všetci, ktorých predomnou vypočúvali, priniesli veľkodušné svedectvo svojej viery. Keď prichádzal rad na mňa, objavil sa zrazu môj otec aj s mojím dieťaťom, stiahol ma o stupeň nižšie a využil všetky spôsoby, len aby ma obmäkčil. Vzlykajúc si klakol predomnou na zem a úpenlivo ma prosil. Aj miestodržiteľ sa k nemu pripojil a povedal mi: ‚Zlútuj sa nad šedinami svojho otca, zmiluj sa nad svojím dieťaťom! Prines obeť za blaho cisára.‘ Ja som odpovedala: ‚Nikdy nebudem obetovať.‘ – ‚Si teda kresťanka?‘ mienil. ‚Áno, som kresťanka,‘ – bola moja odpoveď. A tak miestodržiteľ vyhlásil rozsudok. Odsúdil nás na smrť v aréne s divými zvermi. Radostné sme sa vrátili do žalára.“

*F*elicita, verná spoločníčka Perpetuy, bola v ôsmom mesiaci tehotenstva, keď ju spolu s ostatnými kresťanmi priviedli do väzenia. V obave, že by pre tehotenstvo nemohla zomrieť spolu so svojimi milovanými priateľmi, sa všetci úpenlivo modlili, aby Felicita porodila ešte pred začiatkom zápasov divej zveri. Len čo modlitbu ukončili, dostavili sa pôrodné bolesti a Felicita – dva dni pred svojou popravou – porodila zdravé dievčatko. Keď v pôrodných bolestiach stonala, jeden z dozerajúcich vojakov sa jej posmieval: „Keď teraz takto nariekaš, čo budeš robiť potom, keď ťa hodia divej zveri?“ Na to mu dala odpoveď, ktorá nemohla byť krajšia: „Teraz trpím ja; tam však bude vo mne niekto iný, kto bude trpieť za mňa, pretože aj ja budem trpieť za neho!“

Deň mučeníckej smrti

*P*ri príležitosti narodenín svojho syna usporiadal cisár Septimus Severus 7. marca 202 (alebo 203) v obrovskej aréne v Kartágu predstavenie dravcov, pri ktorých mali byť na pobavenie publika usmrtení kresťania. Satura predviedli do arény už pred Perpetuou a Felicitou. No ani divý leopard, ani vyhladovaný medveď, ktorých jedného po druhom naňho huckali, odvážneho kresťana neusmrtili. Neporaneného Satura odvedli späť. Divadlo malo pokračovať, na mladé ženy vypustili divokú kravu. Ten, kto Perpetuin denník dokončil, podáva túto správu:

„Perpetua ako Kristova nevesta vstúpila pomalými krokmi do arény. Nikto nemohol odolať jasnému pohľadu jej očí. Podobne vstúpila do arény Felicita; s radosťou, že šťastlivo porodila. Najprv vyhodilo divé zviera Perpetuu do vzduchu a ona padla chrbtom na zem. Postavila sa, a keď uvidela Felicitu ležať na zemi, bez strachu k nej pristúpila, podala jej ruku a pomohla jej vstať. Bola v extáze a až teraz zbadala stopy utrpenia na svojom tele a odeve. Svojmu bratovi a tým, ktorí prežili, Perpetua povedala: ‚Zostaňte všetci pevní vo svojej viere, milujte sa navzájom a nech vám naše utrpenie ne-

vezme odvahu!' No publikum si žiadalo vidieť ich smrť. Tu sa všetci pozvoľna postavili a navzájom pobožkali, aby bozkom pokoja dokonali svoje mučenie. Jeden po druhom mlčky a nehybne zomreli prebodnutí mečom.“

„Prečo,“ spýtal sa pápež Benedikt, „sa títo naši bratia a sestry, ktorí podstúpili mučenie, nepokúsili za každú cenu zachrániť si nenahraditeľné dobro života? ... Pretože vlastnia tú ‚väčšiu‘ lásku, ktorá je ochotná, podľa príkladu Božského Majstra, položiť život za Božie kráľovstvo.“

Prvý svätý Severnej Ameriky

V júni 2011 prišli do Prachatic v Čechách delegácie z Nemecka a z USA. Spolu s domácimi obyvateľmi sa zúčastnili na spomienkovej svätej omši a výročnej slávnosti pri príležitosti 200. výročia narodenia veľkého syna tohto malebného mesta, sv. Jána Nepomuckého Neumanna (1811-1860), biskupa z Filadelfie / USA.

V uplynulých rokoch sa v Českých Budejoviciach, domovskej diecéze tohto veľkého misijného biskupa, musela predať tretina farských budov a biskup Jiří Paďour prišiel od prevzatia svojho úradu v roku 2002 približne o 70 kňazov. Buď odišli do dôchodku, zomreli, vrátili sa do svojich domovských diecéz, alebo opustili kňazský stav.

Celkom ináč to bolo za čias Jána Nepomuckého Neumanna. Vtedy boli semináre preplnené. A keď syn z mnohodetnej a hlboko veriacej rodiny ukončil v roku 1835 teologické štúdiá, bolo v česko-budejovickej diecéze príliš veľa kňazov. Preto 24-ročný kandidát kňazstva a celý jeho ročník neboli pripustení k vysviacke. A tak sa Neumann, ktorého otec sa kedysi vysťahoval z dolnofranského Obernburgu v Nemecku do Čiech, rozhodol odísť bez kňazskej vysviacky do Severnej Ameriky, lebo tam nutne potrebovali kňazov pre tisíce nemecky hovoriacich prisťahovalcov.

V roku 1836 odišiel – bez peňazí, bez presného cieľa a bez rozlúčky, aby rodičov ušetril od bolesti s ňou spojenej. Až keď bol na ceste, napísal otcovi a matke: „Som presvedčený, že je to Božie volanie ... i keď je to pre mňa ťažké.“ A v jeho denníku možno nájsť poznámku z cesty: „Budem prosiť o povolenie, aby som mohol pracovať pre tie najopustenejšie duše, či sú to Nemci, alebo Indiáni. A keď ma nikto neprijme, pôjdem do samoty, aby som činil pokánie ...“

Po dobrodružnom preplávaní Atlantiku však nemusel Ján Nepomucký Neumann dlho hľadať biskupa. Keď v roku 1836 vystúpil na pevninu, veľmi srdečne ho prijal biskup Dubois z New Yorku a povedal mu: „Môžem vás vysvätiť a chcem vás vysvätiť; vysväťím vás hneď, lebo vás potrebujem!“ A tak sa stalo, že už po troch týždňoch tento 25-ročný muž zo Šumavy prijal kňazskú vysviacku v Katedrále sv. Patrika v New Yorku. O tri dni neskôr bol už novokňaz na ceste k svojmu budúcu,

rozľahlému pôsobisku na severe pri Niagarských vodopádoch, v oblasti Veľkých jazier, kde nemeckí, írski a francúzski vystaľovalci často celé roky kňaza ani nevideli.

Medzi osadníkmi a Indiánmi

S batohom na chrbte bol Ján Nepomucký Neumann väčšinou na cestách k niektorej z ôsmich staníc svojej obrovskej farnosti Williamsville, ktorá svojimi 1450 km² bola deväťkrát väčšia ako Lichtenštajnské kniežatstvo. Cesty alebo železnica vtedy neexistovali a fara tiež nie. Stovky kilometrov v ťažko prístupných lesných a močaristých oblastiach prešiel Neumann pešo, na koni, na člne a v zime na lyžiach, len aby mohol v zruboch a na farmách sláviť sväté omše, aby kázal, krstil, spovedal a utešoval chorých a zomierajúcich. Takto slúžil asi 400 osadníckym rodinám, roztrúseným po širokom okolí.

Na svojich pastoračných cestách robieval často dlhé obchádzky cez lesy – v nádeji, že natrafí na Indiánov. Tento ‚potulný misionár‘ sa totiž v duchu pohrával s myšlienkou, že jedného dňa zriadi misijnú školu a seminár pre Indiánov – budúcich apoštolov z ich vlastných radov. Pamätné bolo napokon jeho prvé stretnutie s Indiánmi. Vyčerpaný dlhým pochodom sa raz na jednej lesnej cestičke zrútil a takmer upadol do bezvedomia. Zrazu sa nad ním sklonilo niekoľko Indiánov, mali zviazané vlasy a v puzdrách šipy s pierkami. Bez slov ho položili na byvoliu kožu a niesli ho do osady North Bush. Tu ľudia s údivom sledovali, ako štyria Indiáni priniesli ich farára na byvolej koži. Neopísateľne veľká bola radosť tohto unaveného a prepracovaného kňaza, keď po troch rokoch, na jeseň 1839, konečne prišlo prvé živé znamenie z jeho domova. Pred dverami stál Václav, jeho brat, ktorý rýchlo prebral úlohu kuchára, kostolníka a učiteľa.

Keď sa raz po prírodnej katastrofe začala šíriť malária, potom týfus a iné choroby, Ján Nepomucký Neumann bol prinútený byť nielen lekárom duší v tejto divočine, ale aj – nakoľko to bolo možné – musel nahradiť aj praktického lekára. Na svojich obchádzkach, trvajúcich vždy niekoľko dní, mal so sebou aj malú lekárničku s liečivými bylinami a liekmi pre chorých.

Po mariánskom zjavení v roku 1830 v Rue du Bac sa zázračná medaila už čoskoro dostala aj k Indiánom do Severnej Ameriky. Podľa vlastných tradícií verili Indiáni v ochrannú moc svätých predmetov, a preto s najväčšou úctou nosili zázračnú medailu ako poklad blízko pri srdci. Misionári podali o tom takéto svedectvo: „Dokonca aj dospelí Indiáni plakali ako deti, keď sa im medaila stratila.“

Raz, bolo to už v noci, Jána Nepomuckého Neumanna na ceste domov prekvapila veľká búrka a zablúdil. Konečne sa dostal k jednému zrubu, z ktorého prenikalo svetlo. Na klopanie mu otvorilo preľaknuté dievča. Malá ho mlčky priviedla k peci, kde na slamníku ležal jej zomierajúci otec – mladý Ír, ktorý už nemohol ani hovoriť. Celé hodiny Neumann bojoval o vyhasínajúci život, až horúčka konečne klesla. Keď muž prišiel k sebe a videl, že jeho záchrancom bol kňaz, vyspovedal sa a prijal sväté prijímanie. Ján Nepomucký Neumann opustil ich chatrč, až keď si bol istý, že mladý Ír sa úplne uzdraví.

Vreholí Božského Vykupitele

*P*o štyroch rokoch vyčerpávajúcej a tvrdej misijnej činnosti sa Ján Nepomucký na Veľkú noc 1840 úplne zrútil. Celé týždne bol chorý, a preto odišiel na zotavenie do Rochesteru k redemptoristom. Tam sa naučil vážiť si život v spoločenstve, ako aj spiritualitu ich zakladateľa Alfonza z Liguori, a preto poprosil o prijatie do rehole, ktorá sa misionársky ujímala zvlášť ľudí nábožensky vlažných. S ťažkým srdcom dovolil biskup tomuto vynikajúcemu kňazovi odísť, a tak na jeseň 1840 vstúpil Ján Nepomucký Neumann k redemptoristom. Jeho brat Václav ho nasledoval ako laický brat. Vo svojom životopise Neumann napísal: „*Nikdy som nebol naozajstným novicom, lebo keď som vstúpil do našej milej kongregácie, nebolo ešte v Amerike žiadneho novicmajstra, ani žiaden noviciát. Ale ako regrút svätého Alfonza som nazbieral veľa skúseností.*“

*A*ko ostatní pátri musel aj on krstiť, sponovať, robiť ľudové misie, vyučovať katechizmus. Raz ho poslali tam, inokedy inam. Keď mladému rehoľnému kňazovi po dvoch rokoch v Baltimore prideliť veľkú mestskú Farnosť sv. Alfonza s desiatimi filiálkami, znova sa začal namáhavý „putovný život“. P. Neumann robil všetko pre to, aby vo viere upevňoval prevažne nemeckých osadníkov. Napísal: „*V dôsledku svojej izolovanosti a chudoby sa často ocitnú v stave náboženskej ľahostajnosti, alebo sa neraz stanú obeťami bludných siekt. Aký smutný výsledok európskej emigrácie!*“

*V*kláštore v Pittsburgu mal na jeseň 1852 brat Atanázius, jeden z laických bratov redemptoristov, sen, v ktorom celkom jasne videl pátra Neumanna v biskupskom ornáte. Keď sa o tom páter Neumann dozvedel, napísal do Pittsburgu predstavenému pátrovi Františkovi Xavérovi Seelosoovi: „*Povedzte tomu dobrému bratovi, že ak ešte nie je blázon, tak nech sa len usilovne modlí, aby sa ním nestal!*“ Ale ako sa množili náznaky, že na tom sne by predsa len mohlo byť niečo pravdy, obrátil sa páter Neumann na mnohé kláštory s prosbou o modlitbu „za odvrátenie veľkého nešťastia, ktoré hrozí jednej americkej diecéze“. Len čo sa rehoľné sestry dozvedeli, o čo ide, ihneď sa prestali modliť na tento úmysel.

Svätý biskup učiteľ

*V*deň svojich 41. narodenín, týždeň pred Kvetnou nedeľou, teda na Smrtnú nedeľu 1852, bol páter Neumann vysvätený za biskupa Filadelfie, po New Yorku a Baltimore najdôležitejšej diecézy tej doby. Netrvalo dlho a dovtedy najmladšieho biskupa USA začali všade láskyplne nazývať „*naš malý biskup*“, a to aj preto, že bol len 1,60 m vysoký.

A naozaj sa tento nadmieru skromný nový pastier úplne líšil od predstavy, akú mali o biskupovi veriaci 19. storočia: Aj naďalej chodil oblečený ako redemptorista a len málo ho zaujímali pompézne audiencie. O to radšej v rodinách osadníkov jedol lyžicou zemiakovú polievku zo spoločnej misy. Doma si sám zametal izbu, čistil topánky a umýval po sebe riad. „*Americký biskup si musí všetko spraviť sám,*“ s humorom písal svojmu otcovi.

A naozaj, biskup z Filadelfie nemal ani len sekretára, veď všetci kňazi boli kdesi inde v plnom nasadení. Nočné návštevy u zomierajúcich si výslovne vyhradil pre seba. Pri svojich nespočetných návštevách chorých nikdy nenechal bez povšimnutia ani opovrhovaných černochoch v ich úbohých predmestských chatrčiach. Boli to tí, ktorí ešte prednedávnom boli otrokmi v južných štátoch. Na jeho písacom stole sa neustále hromadilo obrovské množstvo práce a unavený Neumann často pritom zadriemal.

Z Európy prosil o rehoľné sestry pre nemocnice a sirotince. V misionárskom duchu, ktorý mu bol vlastný, zreformoval kňazský seminár. Na dlhých týždňových cestách navštevoval počas svojho biskupského funkčného obdobia všetky farské obce svojej obrovskej diecézy, ktorá je dnes rozdelená do siedmich biskupstiev. Pritom každá návšteva, dokonca i v odľahlých oblastiach, sa stala vždy troj- až štvordňovou misiou duchovnej obnovy.

Všade, kam prišiel, sedel tento láskavý muž dlhé hodiny v spovednici. Okrem siedmich rečí, ktoré ovládal, sa z lásky k Írom naučil ešte aj galštinu, ich starý jazyk. Istá vráskavá írka starenka tomu nemohla uveriť a po spovedi, naplnená radosťou, povedala: „*Máme írskoho biskupa!*“ Tento neúnavný pastier si stále uvedomoval a neprestajne opakoval aj svojim kňazom: „*Väčšiu hodnotu ako všetka vonkajšia činnosť má modlitba. Svet sa skôr obráti cez modlitbu ako cez všetko ostatné úsilie.*“

*A*ký šťastný bol preto tento veľký ctiteľ Eucharistie, keď sa naplnila túžba jeho srdca a v celej diecéze mohla byť zriadená ustavičná poklona. Počas celého roka bola vystavená Najsvätejšia sviatosť, každý týždeň v inom kostole. Pokiaľ ide o počet Božích chrámov, mohol biskup svojmu staručkému otcovi napísať: „Minulé leto bolo postavených a finančne uhradených 20 kostolov.“ Do jeho smrti to bolo 80 Božích chrámov, medzi nimi aj mohutná biskupská Katedrála sv. Petra a Pavla vo Filadelfii.

„Žiaden farský kostol bez farskej školy!“ Túto zásadu vyjadril biskup už vo svojom prvom pastierskom liste. A skutočne bol s pozoruhodnou predvídavosťou priekopníckym priaznivcom katolíckych škôl, ktoré až doposiaľ výrazne svedčia o katolíckom živote v USA.

Tento obozretný pastier sa nemohol zmieriť s tým, ako sa deti z katolíckych rodín vplyvom liberálnych štátnych škôl vzdalovali od viery. Napísal preto v nemčine malý katechizmus, ktorý sa dočkal tridsiatich vydaní, a v anglickom jazyku napísaný katechizmus pre stredné školy museli dotláčať až 28-krát. Pokiaľ pri jeho príchode do diecézy jestvovali len dve farské školy, na sklonku jeho života o osem rokov neskôr ich už bolo takmer 100!

Tento pastorálny úspech korunoval životné dielo prvého svätého Severnej Ameriky, ktorý ostal misionárom až do konca: „*Aj keď sa pri mne táto diecéza nestala horšou, predsa však neprejde deň, aby som tak skutočne, zo srdca nezatúžil po ďalekých lesoch, ktoré som kedysi musel prevandrovať,*“ napísal raz jednému priateľovi. „*Päťdesiatku nedovrším,*“ naznačil raz jednému spolubratovi a ako predtucha smrti vyznievajú jeho slová z posledného dňa jeho života: „*Treba byť vždy pripravený, lebo smrť príde, keď Boh chce a kde Boh chce.*“ O niekoľko hodín nato, cestou na poštu, zomrel na zlyhanie srdca tento neúnavný apoštol nového sveta vo veku len 48 rokov. „*Biskup ako Neumann nemohol zomrieť ináč ako na ceste,*“ povedal arcibiskup Kenrick z mesta Baltimore, keď sa dozvedel o smrti svojho priateľa.

Veríš v Boha?

20. apríla 1999 prebehla médiami hrozná správa: Dvaja žiaci americkej strednej školy zabili 13 osôb a nakoniec spáchali samovraždu. Medzi obeťami bola aj Cassie Bernallová; jej obeta života za vieru v Krista sa vyrovná mučeníctvu. Život dcéry Cassie opísala jej matka Misty Bernallová. Z jej knihy vyberáme:

*K*ed sa v Denveri (Colorado) 6. novembra 1981 narodila Cassie ako prvé dieťa mladomanželov Bernallovcov, bolo šťastie rodičov dokonalé. Mladý otec Brad povedal: „*Bol som zamilovaný do svojej dcéry a do svojej ženy.*“ Cassie strávila spolu so svojím mladším bratom pekné, ničím zvláštnym nepoznamenané detstvo v obyčajnej americkej rodine strednej vrstvy – až kým sa z veselého, živého dievčatka nestalo uzavreté, mrzuté mladé dievča. Našla si priateľov, tí sa však rodičom vôbec nepáčili, pretože Cassie sa začala čoraz viac vzdávať od rodinného života a stala sa chladnou a odmietavou. Jedného decembrového dňa roku 1996, Cassie práve dovŕšila 15 rokov, našla jej mama pri hľadaní Biblie pre mladých v izbe svojej dcéry zväzok listov, ktoré ňou hlboko otriasli a zmenili ich rodinný život na otrasnú drámu. Misty Bernallová, Cassiina matka, rozpráva: „*List od Cassiinej najlepšej priateľky Mony sa začínal niekoľkými riadkami necitovateľných rečí o sexe, stredoškolských klebiet a výzvou pre Cassie: ‚Pomôžeš mi zabiť našu učiteľku? Zatelefonovala mojim rodičom a hovorila im o mojich zlých známkach.‘ List sa končil kresbou nožov a upírích zubov, húb (symbolom halucinačných drog, ktoré menia vedomie, ako sme sa to neskôr dozvedeli) a karikatúrou učiteľky, ako leží v kaluži krvi, s mäsiarskym nožom v hrudi. Väčšina ostatných listov bola podobne vyzdobená, počarbaná zaklínaniami a veršíkmi, ako napr.: ‚Pozri na prst, krvácaš, slnko zašlo za mesiac, anjel smrti krídla vystrel, čas na lepšie veci prišiel.‘*

V jednom liste Cassiina priateľka opisovala, aké zábavné je piť nelegálne pálený alkohol, fajčiť marihuanu a sám seba mrzačiť. Napísala jej o dobrodružstve spolužiaka, ktorého priateľka je ‚v tej satanistickej cirkvi, kde musíš vypiť mačaciu krv, aby ťa prijali.‘ Vo viacerých listoch nabádala Cassie, aby nás – rodičov – zabila. Jeden list sa končil takto: ‚Zabi svojich rodičov! Vražda je odpoveďou na všetky tvoje problémy. Nech tí chudáci zaplatia za tvoje utrpenie. S láskou ja.‘“

*R*odičia Bernallovci si síce všimli, že sa Cassie vzdala všetkých platných hodnôt a noriem, odkedy sa stýkala s Monou a jej priateľmi, že počúvala hudbu, pri ktorej im vlasy dupkom vstávali; ale to, čo si teraz prečítala jej matka, prekonalo všetky ich predstavy. „*Sedeli sme vtedy s Bradom na posteli úplne šokovaní, ten hrozný objav nás omráčil.*“

*M*odliac sa chodila pani Bernallová po dome: „*Vedela som, že sme mali do činenia s niečím väčším ako len s niekoľkými búriacimi sa mládežníkmi, a prosila som Boha o jeho ochranu. Možno to znie nedomoderne, ale mala som dojem, že sme boli zapletení do nejakého duchovného boja.*“ Rodičia sa obrátili s prosbou o radu na pastora pre mladých. Zakázali Cassie každý kontakt s priateľkami, zobrali ju zo štátneho gymnázia a poslali ju na súkromnú kresťanskú školu. Dom nesmela opustiť

bez ich dovolenia. Matka sa vzdala práce, aby sa mohla celkom venovať dcére, a spolu so svojim mužom sledovali Cassiine telefonáty, pravidelne jej kontrolovali izbu a školskú tašku a snažili sa jej vysvetliť, že to všetko robia z lásky. Cassiinou odpoveďou boli dennodenné záchvaty hnevu a zúfalstva. Často behala po dome a kričala: „*Zabijem sa! Chcete to vidieť? Urobím to, len sa pozrite, vrazím si nôž rovno do hrude.*“ Jej matka skúšala byť voči nej v takýchto stavoch nežná, nahlas sa modlila, až kým sa Cassie neupokojila. A potom jej povedala, ako to často robieval aj jej otec: „*Lúbim ťa!*“ Po Cassiinej smrti našli rodičia lístok s poznámkou z 2. januára 1999: „*Slovami nemôžem opísať, ako veľmi som vnútorne trpela. Pretože som nevedela, ako sa s tou bolesťou vyrovnáť, sama som sa fyzicky zraňovala... ruky a zápästia som si ostrým drôtom driapala až do krvi.*“

V tejto takmer bezvýchodiskovej situácii bola Cassie pozvaná svojou veriacou spolužiačkou Jamie na mládežnícku duchovnú obnovu. Cassie sa jej raz zverila: „Svoju dušu som prostredníctvom jednej mojej priateľky odovzdala satanovi, je nemožné, aby som milovala Boha.“

Boh však svojmu dieťaťu lásku vôbec neodňal. Počas jednej bohoslužby modlitieb a chvál sa prelomili všetky hradby v Cassiinom srdci. Spoznala svoje chyby a v slzách ich oľutovala. Od tohto okamihu sa začal pre ňu nový život. Ona sama nazvala tento 8. marec 1997 svojimi druhými narodeninami. Pomaly sa otvárala aktivitám mládežníckej skupiny vo farnosti a všetko, čo sa týkalo Ježiša, brala veľmi vážne. Začala čítať Sväté písmo, objavila svoju lásku k prírode, k turistike a k literatúre. Znova sa usmievala a vrátila sa do normálneho rodinného života.

*K*oncom leta roku 1997 poprosila rodičov, aby mohla prestúpiť na strednú školu v Columbine: „Mama, na kresťanskej škole nemôžem prinášať svedectvo. Keby som bola v štátnej škole, mohla by som pôsobiť na viacerých ľudí.“ Jedna z jej priateľiek neskôr rozprávala: „Nikdy veľa o Bohu nehovorila, ale všetci vedeli, že v neho verila. Cassie bola iná. Neflirtovala s chlapcami a ani s nami dievčatami nesúperila.“ Áno, to bola jej cesta, chcela presvedčať ani nie tak slovami, ako predovšetkým svojím životom.

V jednom rozhovore z 18. apríla 1999, dva dni pred svojou smrťou, vyhlásila, ako chápe svoj apoštolát: „*Myslím si, že cestou ohlasovania Božieho kráľovstva je jednoducho byť lojálnym priateľom a dávať dobrý príklad neveriacim a aj kresťanom tým, že sa človek snaží neprotirečiť si sám sebe, snaží sa oslobodiť od pokrytectva a žiť iba pre Krista.*“

„Naša víera nás preniesla cez najhoršie dni nášho života.“

Cassiini rodičia, jedenásť rokov po jej smrti

*P*re Cassie to bol predsa len boj, aby uskutočnila svoje ideály. V jednom liste svojej priateľke Cassandre napísala: „Viem, že musím všetko odovzdať Kristovi, ale je to veľmi ťažké. Točí sa to stále dookola a nič sa mi nedarí... Keby som sa len mohla vzdať svojej pýchy, potom by som snáď konečne mohla nájsť pokoj. Musím byť celkom úprimná k sebe a k Bohu. A nemôžem robiť kompromisy. Veď on je predsa Boh, moje dobro!“

Jej život bol skrz naskrz životom 17-ročného dievčaťa, s množstvom energie, s láskou k športu, s citovými konfliktami i s konfliktami s vlastným „ja“, no zároveň s hlbokou láskou k Ježišovi. Cassie bola odzbrojujúco veľkodušná a dobrosrdečná. So svojimi rodičmi pravidelne chodievala ako služba k drogovu závislým. Pre ňu to znamenalo priniesť obeť za niečo, čo bolo viac ako jej vlastné pohodlie. Asi týždeň pred svoju smrťou sa dostala v rozhovore so svojou matkou k téme o smrti. Povedala: „Mama, nemám strach pred smrťou, lebo potom budem v nebi.“

*P*otom prišiel 20. apríl. Cassie sa šla učiť – ako zvyčajne – do knižnice. Zrazu vbehla dnu jedna učiteľka a kričala na študentov, aby sa schovali pod stoly, lebo na chodbe sú ozbrojení muži. Krátko nato Eric a Dylan, dvaja študenti strednej školy, vošli do knižnice, strieľali okolo seba a po každom výstrele zvýskli čosi ako: „Na toto sme čakali celý život.“

*„V škole sa snažím stáť si za svojou vierou, ...
Umriem za svojho Boha. Umriem za svoju vieru. Je to najmenej,
čo môžem urobiť pre Krista, ktorý zomrel za mňa.“*

(Poznámka z Cassiinho denníka, 1998)

*S*náď sa už nikdy nebudú dať zrekonštruovať do najmenších podrobností udalosti v knižnici a ani rozhovory, ktoré tam v tých osudných chvíľach odzneli. Nech však boli o tom najrôznejšie mienky a nech o tom čokoľvek referovali žurnalisti, Misty Bernallová vo svojej knihe napísala:

„Josh, žiak, ktorý bol v tomto čase v knižnici a nešťastie prežil, o tom povedal: ‚Keď tí dvaja prišli ku Cassie, nič som nevidel, ale spoznal som jej hlas. Počul som všetko, akoby sa to odohralo úplne blízko. Jeden z nich sa jej opýtal, či verí v Boha. Chvíľu bola ticho, akoby nevedela, čo odpovedať, a potom povedala áno. Určite sa bála, ale hlas mala úplne pokojný a pevný. Opýtali sa jej prečo, ale nedali jej šancu odpovedať. Jednoducho ju zastrelili.‘“

Eric a Dylan zavraždili ešte jedenásť ďalších spolužiakov a jedného učiteľa a potom zastrelili aj seba. Ako prívrženci okultného zoskupenia mali atentát a samovraždu vopred naplánovanú a zámerne si zvolili aj 20. apríl, deň narodenín Adolfa Hitlera. V krátkom čase obletela táto správa celý svet. „Veríš v Boha?“ Cassie povedala ÁNO, ktoré ju nakoniec stálo život.

No jej obeta života, jej krvavé svedectvo za Krista otvorili nespočetnému množstvu ľudí cestu k viere. Jordan, jedna z jej spolužiačok, nás po Cassiinej smrti niekoľkokrát navštívila a hovorí, že 20. apríl zmenil jej názor asi na všetko: „Začala som premýšľať nad tým, aké je všetko dočasné, vrátane ľudského života. Myslím si, že takáto smrť by nami mala otriasť a mala by nás zobudiť. Mala by nás viesť k otázke: Čo je v živote dôležité? Dokonca som začala inak vnímať aj svoj vzťah k manželovi. Snažíme sa teraz spolu každý večer modliť.“

Aj Josh, ktorý v knižnici počul Cassiin rozhovor s vrahmi, hovorí, že jej smrť zmenila jeho názor na všetky stránky života: „*Stále žijem pre bejzbal, ale mnohé veci sú teraz pre mňa oveľa dôležitejšie, než boli predtým; napríklad moja rodina, môj malý brat a moji priatelia. Myslím si, že som sa ako tínedžer považoval za nesmrteľného... Teraz o tom už takto nemôžem rozmýšľať. Dnes musím žiť naplno, pretože mi je jasné, že túto zem môžem opustiť v ktorejkoľvek chvíli.*“

Cassiini rodičia mali mnoho možností podeliť sa o svoj rodinný príbeh s mladými i s dospelými. „Niekedy to boli tisícky poslucháčov,“ hovoria, „ktorým sme mohli sprostredkovať nádej a posilniť ich vo viere. Ďakujeme všetkým, ktorí nás podporovali a sprevádzali, ale predovšetkým ďakujeme Bohu, nášmu Otcovi. On sám stratil dieťa – svojho Syna Ježiša Krista – a On nám dal silu uniesť aj našu stratu.“

Vo svojich prednáškach povzbudzujú Misty a Brad všetkých rodičov, ktorí sú konfrontovaní s podobnými situáciami, v akej sa nachádzali oni: „Ak sme sa z Cassiinho krátkeho života mohli niečo naučiť, potom je to určite to, že žiaden mladý človek, nech sa správa akokoľvek rebelantsky, nie je bezmocne vydaný svojmu osudu. Teplom, obetavosťou a úprimnosťou – s láskou, ktorá koniec koncov prichádza od Boha – možno viesť a zachrániť každé dieťa.“

Chcem mať miesto pri Ježišových nohách

Otrasujúce obrazy revolúcií v severnej Afrike máme ešte v živej pamäti, pričom k nám denne doliehajú nové ohlasy rastúcej radikalizácie islamom ovplyvňovaných krajín. Mnohí kresťania sú na úteku do zahraničia, a ten, kto ako veriaci zostane vo vlasti, musí rátať s tým najhorším. Dojímavý príklad pravej odvahy vyznania podal pakistanský minister pre náboženské menšiny Shahbaz Bhatti, ktorý bol dňa 2. marca 2011 zavraždený.

Shahbaz Bhatti (1968), jeho štyria bratia a sestra pochádzajú z katolíckej dediny **Khushpur**, ktorú nazývajú aj „Vatikánom Pakistanu“, pretože z nej vyšlo mnoho kňazov a rehoľníkov. Shahbaz si už skoro začal s bolesťou uvedomovať verejnú diskrimináciu predovšetkým kresťanov, ktorí tvorili iba 1,7 % obyvateľstva Pakistanu. Preto už ako 17-ročný založil jednu organizáciu, usporadúval demonštrácie, študoval právo a svojou rastúcou angažovanosťou v hnutí na ochranu všetkých nemoslimov a proti každému druhu bezprávia sa v roku 2002 stal spoluzakladateľom Aliancie všetkých pakistanských menšín.*

O šesť rokov neskôr ho ako 40-ročného – ako prvého a jediného kresťana – zvolili do národného zhromaždenia a vymenovali ho za ministra pre náboženské menšiny. Zo všetkých síl sa snažil o

zrušenie zlopestného zákona o rúhaní, ktorý v prípade urážky Mohameda stanovuje trest smrti. Zároveň bojoval o prepustenie na slobodu tých, ktorí na základe tohto zákona boli už nespravodlivo odsúdení na trest smrti. Shahbaz Bhatti, hlboko veriaci katolík, považoval každú takúto činnosť v mene bezbranných a utláčaných za svoje poslanie, ktorým chcel vedome podávať *„svedectvo viery v Krista“*. Nemohli ho od toho odradiť ani stále častejšie hrozby smrti zo strany moslimských extrémistov, až ho napokon (ako 42-ročného) cestou do práce v hlavnom meste Islamabad v jeho služobnom aute zastrelilo komando Talibanu.

V predtuche, že jedného dňa padne do zeme ako pšeničné zrnko, ktoré odumrie za pokojné spolunažívanie obyvateľov vo svojej krajine, napísal Shahbaz Bhatti v roku 2005 dojímavý duchovný testament. Testament prezrádza, prečo sa Shahbaz Bhatti nikdy nevzdal svojho boja za Boha a za utláčaných bratov.

Krátko pred svojou smrťou Shahbaz Bhatti vyhlásil: „Chcem povedať všetkým, že verím v Ježiša Krista, ktorý za nás položil svoj vlastný život. Viem, čo znamená kríž, a nasledujem ho ... Žijem... pre trpiacich ľudí a som pripravený zomrieť, aby som obránil ich práva... Modlite sa za mňa... Som muž, ktorý zbúral všetky svoje mosty. Neexistuje cesta späť. Až do smrti budem bojovať proti fanatizmu a brániť kresťanov.“

*V*olám sa Shahbaz Bhatti. Narodil som sa v katolíckej rodine. Môj otec, učiteľ na dôchodku, a moja matka, žena v domácnosti, ma vychovali podľa kresťanských hodnôt a učenia Biblie. ... Od detstva som pravidelne chodil do kostola a inšpiráciu som nachádzal v pravdách viery a v obete. Hrozné podmienky, v akých žili kresťania v Pakistane, mnou otriasli. Spomínam si na jeden Veľký piatok, mal som vtedy trinásť rokov: Počul som kázeň o Ježišovej obeti za naše vykúpenie a spásu sveta. Cítil som, že by som mal na jeho lásku odpovedať svojou láskou, ktorú darujem svojim bratom a sestram, keď budem slúžiť kresťanom, najmä chudobným, núdzným a prenasledovaným.

Ponúkali mi vysoké posty vo vláde, ale mal som sa vzdať svojho boja. Moja odpoveď bola vždy rovnaká: Nie, chcem slúžiť Ježišovi ako obyčajný človek. Táto odovzdanosť Ježišovi ma robí šťastným. Nechcem popularitu ani mocenské posty, chcem mať miesto pri Ježišových nohách. Chcem, aby môj život, môj charakter a moje skutky hovorili, že nasledujem Ježiša Krista. Táto túžba je vo mne taká silná, že – v tomto boji a v snahe pomôcť tým, ktorí sú v Pakistane chudobní, núdzni alebo ako kresťania prenasledovaní – by som bol poctený, keby Ježiš prijal obeť môjho života. Pre Krista chcem žiť a pre neho chcem aj zomrieť. Preto v tejto krajine nemám strach. Mnoho rás ma chceli extrémisti zavraždiť alebo uväzniť. Vyhrážali sa mi, prenasledovali ma a dokonca nútili mojich rodičov, aby ma odhovorili od pokračovania v misii za práva kresťanov a núdznych, lebo inak ma stratia. Môj otec ma však vždy povzbudzoval. Kým budem žiť, až do svojho posledného dychu, stále budem slúžiť Ježišovi a týmto chudobným a trpiacim.

Som presvedčený, že všetci kresťania celého sveta, ktorí v roku 2005 podali pomocnú ruku moslimom postihnutým zemetrasením, vybudovali mosty solidarity, lásky, pochopenia, spolupráce a tolerancie medzi oboma náboženstvami. Ak budú tieto snahy aj naďalej pokračovať, som presvedčený, že sa nám podarí získať aj srdcia extrémistov... Ľudia sa už nebudú navzájom nenávidieť a nebudú sa v mene náboženstva vraždiť, ale budú nažívať v súlade... budú budovať pokoj.

Chcem vám povedať, že vo Svätom písme a v živote Ježiša Krista nachádzam mnoho inšpirácií. Čím viac čítam Starý a Nový zákon, Božie slovo, tým som silnejší a moje rozhodnutia sú pevnejšie. Keď uvažujem nad tým, že Kristus obetoval všetko, že Boh poslal svojho jednorodeného Syna, aby nás vykúpil a zachránil, pýtam sa, akým spôsobom môžem ísť ja cestou kalvárie. Náš Pán povedal: *„Poď za mnou, vezmi svoj kríž a nasleduj ma!“*

Slová, ktoré mám vo Svätom písme najradšej, sú tieto: *„Bol som hladný a dali ste mi jesť; bol som smädný a dali ste mi piť; bol som počestný a prichýlili ste ma; bol som nahý a priodeli ste ma; bol som chorý a navštívili ste ma; bol som vo väzení a prišli ste ku mne.“* A tak keď vidím chudobných, núdzných, som presvedčený, že sa v nich stretávam s Ježišom... Bez ohľadu na ich vierovyznanie ich v prvom rade treba prijímať ako ľudské bytosti. Myslím si, že tieto osoby... sú prenasledovanou a na pomoc odkázanou časťou Kristovho tela.

Ak my toto svoje poslanie dovedieme do konca, získame miesto pri Ježišových nohách a ja budem môcť hľadiť na neho bez toho, že by som sa musel hanbiť.“

Otvorenosť a úprimnosť, s akou tento katolícky minister vystupoval proti fanatizmu a za slobodu náboženstva, a spôsob, akým viedol dialóg medzi náboženstvami, mu prinieslo dokonca ocenenie mnohých moslimských imámov a iných náboženských vodcov. Pakistanská biskupská konferencia sa jednohlasne rozhodla poprosiť Svätého Otca oficiálne ho uznať za mučeníka a patróna slobody náboženstva.

Viera nás dala dokopy

V septembri 2011 sa v katedrále v anglickom meste Norwich sobášili naši priatelia Jeremy Pilch, konvertita z Norwichu, a Loretta Osunde, právnička pochádzajúca z hlboko veriacej nigérijskej rodiny. Za to, že našli jeden druhého a stali sa šťastným manželským párom, vďačia spoločnej viere.

*J*eremy, ktorý práve píše doktorandskú prácu o ruskom filozofovi Vladimírovi Solovjevovi, hovorí:

„Hoci je moja matka katolíčka, anglikánski príbuzní z otcovej strany si priali, aby sme boli – moja sestra a ja – pokrstení a vychovávaní v anglikánskej viere. Avšak náboženstvo nezohrávalo v mojom detstve veľkú rolu a neznamenal pre mňa takmer nič. Až oveľa neskôr mi ťažká choroba a duševné utrpenie pomohli spoznať krásu katolíckej viery. Všetko sa začalo tým, že na mňa, vtedy 16-ročného, priam bolestivo doľahli otázky o zmysle a ciele života. Len sa namáhať, aby som vynikol v športe a štúdiu, to predsa nemôže byť všetko! Stále viac a viac som strácal orientáciu.“

Zmocnila sa ma taká nezmyselnosť a prázdnota, že som prestal byť tým vynikajúcim študentom, akým som bol predtým, hoci štúdium znamenalo pre mňa veľa aj naďalej. Počas tohto ťažkého obdobia som sa ocitol v skupine, kde brali drogy, a nakoniec to zašlo až tak ďaleko, že som mal depresie a musel som hľadať odbornú lekársku pomoc. Dobré však pritom bolo, že som práve vtedy po prvýkrát prišiel do bezprostredného kontaktu s náboženstvom. Vo svojom depresívnom stave som sa otvoril nášmu mladému anglikánskemu školskému kaplánovi, ktorý sa ma veľmi citlivo ujal. V tomto čase vnútornej beznádeje som sa síce ešte vedome nemodlil, no často som vo svojom vnútri kričal: *„Bože, pomôž mi!“*

A stalo sa ešte niečo pekné: moja matka opäť začala praktizovať svoju katolícku vieru a chodiť do kostola. Azda až to jej dalo potrebnú silu, aby mi v mojej kríze dokázala pomôcť. Nevedel som, že v tom čase sa matka za mňa veľa modlila a neprestala ani vtedy, keď som začal študovať na univerzite v Oxforde. Štúdium som však pre stále depresie musel prerušiť. Opäť to bol môj neradostný stav, vďaka ktorému som sa ešte viac začal obracať k viere. V anglikánskej kostole som pravidelne pristupoval k prijímaniu a nahováral som si pritom: *„Toto je Ježiš!“* No vo svojej duchovnej núdzi a vnútornom hľadaní som pomoc u anglikánov nenašiel. Matka ma potom častejšie brala so sebou na katolícku omšu, kde som však namiesto prijímania dostal len požehnanie. Vždy, keď som sa vracal naspäť do lavice, tisli sa mne – 20 ročnému študentovi slzy do očí, lebo v hĺbke srdca som už vedel: pravé stretnutie s Kristom mi môže darovať len Katolícka cirkev.

*P*očas môjho prvého pobytu v Rusku, keď som mal 18 rokov, som sa doslova zaľúbil do ruského sveta. A aj neskôr v priebehu štúdia ruskej literatúry a spirituality, keď som sa opakovane zdržiaval v Petrohrade, som často premýšľal: *„Prečo sa nestáť ortodoxným?“* Ale keďže som nemal žiadnych ortodoxných priateľov a ortodoxná cirkev na mňa pôsobila neprístupne a málo misionársky, Boh ma zadržal urobiť takýto krok.

Keďže v Petrohrade anglikánsky kostol nebol, často som zvykol chodiť na svätú omšu do katolíckeho Kostola sv. Kataríny. S rukami prekriženými na hrudi som si počas prijímania zakaždým išiel po požehnanie kňaza. V septembri 2001 sa pritom stalo niečo celkom neočakávané: išiel som, ako som bol zvyknutý, dopredu na požehnanie, keď mi kňaz zrazu podal hostiu. Bola to neopísateľná, ohromujúca a dojemná skúsenosť, aj keď mi bolo jasné, že sa to nemalo stať. Bol som predsa anglikán. Po návrate do Norwichu som sa na Vianoce rozprával v katedrále s istým kňazom. Bez naliehania sa ma nakoniec spýtal: *„Nepomohlo by ti, keby si sa stal katolíkom?“*

Ja som na to odpovedal jednoducho – áno. Dňa 28. júla 2002 som konečne prišiel do cieľa. Pri nedeľnej svätej omši v katedrále som bol slávnostne prijatý do Katolíckej cirkvi. Zároveň som prijal prvé sväté prijímanie a sviatosť birmovania. Nepoznaná hlboká radosť a nezvyčajný pokoj a útecha naplnili vtedy moju dušu.

„Toto je koniec tvojej duchovnej cesty,“ pomyslel som si po mojej konverzii. Ale ešte stále bol vo mne určitý smútok. Hoci som už v mnohom zakúsil uzdravenie, predsa bolo pre mňa ťažké jednoducho uveriť, že Boh a vlastne aj ľudia by mohli práve na mne nájsť niečo hodné milovania. Ale noví katolícki priatelia a kňazi, ako aj bratia a sestry z Rodiny Panny Márie mi pomohli vnútorne sa otvoriť práve v mojich *„katolíckych začiatkoch“*.

Utrpenie mojej mamy chorej na rakovinu mi pomohlo pochopiť, že katolicizmus nie je len čosi intelektuálne, ale že v ňom ide predovšetkým o duchovný, vnútorný život a o lásku. Mama, ktorá tak ticho a hrdinsky nesie svoje ochorenie, ma svojím príkladom naučila stále viac a viac zabúdať na seba, a tak mohol Boh vo mne vytvoriť priestor pre Laurettu, moju budúcu manželku. Dnes sa na naše stretnutie pozerám ako na skutočné Božie riadenie, pretože takýto dar som nikdy neočakával.“

Spoločná cesta vierou i životom

Na rozdiel od Jeremyho pochádza Lauretta z početnej africkej rodiny, v ktorej má katolícka viera centrálnu miesto. Jej majetní rodičia sa s veľkým nasadením starajú o potreby chudobných zo svojho okolia, a preto ich všetci nazývajú otcom a mamou. Keďže chceli svojim deťom zabezpečiť dobré vzdelanie, poslali Laurettu a jej súrodencov do Anglicka.

„Už ako 9-ročná som sa dostala do anglickej internátnej školy. A pretože som od malička z domu z Nigérie bola zvyknutá osobne sa zhovárať s Ježišom, vytratila som sa každé ráno z veľkej spoločnej spálne, aby som sa v kúpeľni mohla celkom sama modliť. Aj v čase dospievania a potom aj na univerzite som si vďaka rôznym modlitbovým skupinám zachovala vieru, ktorá pre mňa vždy veľa znamenala. Po ukončení štúdia práva v Londýne a Oxforde som sa chcela zamestnať v nejakom tichom mestečku, aby som opäť našla väčší pokoj.

Tam som už čoskoro mala spoznať moju veľkú lásku – Jeremyho. Ale ešte predtým, ako som sa presťahovala do jeho rodného mesta, sme sa po prvýkrát stretli na púti do Svätej zeme. No vtedy rád a obšírne vykladal o filozofii a o ruskom spisovateľovi Dostojevskom a nezdal sa mi zaujímavý. Vo svojom novom zamestnaní v advokátskej kancelárii som sa cítila veľmi príjemne, ale veľa času som trávila sama. A tak som si, ako už často predtým, hľadala nejakú modlitbovú skupinu. Dekan katedrály v Norwichi ma upozornil na mládežnícku skupinu, ktorá sa každý utorok stretávala pri modlitbe. Išla som tam a bol tam zase on: Jeremy! „*Nie, to nemôže byť pravda,*“ pomyslela som si v prvom momente. „*Toto je prvý a poslednýkrát. Tu ma už nikdy neuvidia!*“

Keď sme sa potom spolu bavili – už inak ako v Izraeli – Jeremy sa mi zdal vcelku sympatický. Vlastne by nebolo zlé mať v novom prostredí niekoho, kto sa tu vyzná, pomyslela som si. Viac som od toho neočakávala. Jeremy mi však hneď na druhý deň poslal esemesku: „Čo robíš na budúci víkend?“ A nasledovalo prvé z mnohých stretnutí.

Ukázal mi mesto a predovšetkým kaplnku a celú svätej mystičky Juliany z Norwichu. Netrvalo dlho a my sme začali spoločne chodiť na sv. omšu a modliť sa. Ani sme sa nenazdali a z priateľstva sa stala vzájomná láska.

Na moje narodeniny 23. apríla 2011, krátko po modlitbovom dni ku cti Matky všetkých národov v Norwichi, ma Jeremy požiadal o ruku a ja som šťastne a bez váhania povedala áno. Hoci sme sa nepoznali ešte ani rok, obaja sme boli hlboko presvedčení, že toto rozhodnutie pre našu lásku a manželstvo je požehnané Bohom.

Svadba sa konala 24. septembra 2011. Bol to sviatok Panny Márie z Walsinghamu (najväčšia mariánska svätýňa Anglicka) a dokonca presne 950. jubileum polozenia základného kameňa jej svätýne. Deň pred svadbou sme putovali práve tam, aby sme sa vyspovedali a vedome zverili Panne Márii našu spoločnú budúcnosť.“

Už tri mesiace po svadbe zostala Laretta v požehnanom stave a obaja sa veľmi tešia na svoje prvé dieťa. „Ak by Boh mal v budúcnosti jednému z našich detí darovať duchovné povolanie, bola by to veľká milosť. Ale nerobíme si žiadne plány. Čokoľvek nám Boh chce darovať, to radi prijmem.“

Svätý Mikuláš v Alexejevke

Milí priatelia a dobrodinci, srdečne Vás pozdravujeme zo zasneženej Alexejevky. Na sviatok sv. Mikuláša 2011 bolo v našej misijnej stanici už desiate dekanátne stretnutie, ktoré sa koná u nás pravidelne každý rok. Aj tentokrát prišli kňazi, rehoľníci a rehoľné sestry zo susedných farností. Tu na Východe sú tieto farnosti od seba vzdialené niekoľko stoviek kilometrov. Dovoľte, aby Vám náš diecézny biskup Clemens Pickel trochu porozprával o týchto spoločne prežitých hodinách, ako o tom písal aj na internetovej stránke www.kath-ru.blogspot.com, ktorá je pripravená pre tých, ktorí majú záujem o dianie a život v biskupstve Sankt Klement v Saratove:

„6. december nie je najlepším dátumom na dlhé cestovanie: z mesta Kazaň je to k nám 530 km, z mesta Orsk dokonca 700 km. Snehová búrka a poľadovica príchod takmer znemožnili... Napriek tomu prišlo večer 5. decembra 2011 všetkých 25 účastníkov. Stretnutie je dňom odpočinku pre všetkých Bohu zasvätených: spoločná modlitba; impulz na rozjímanie; možnosť prijať sviatosť zmierenia, ktorá sa vďačne využíva, pretože pre mnohých je posledná pred Vianocami; lyžovanie a korčuľovanie; brat Martin varí... Večer sa stretáme s veriacimi a deťmi v kostole. Sem potom príde aj svätý Mikuláš.“
Naše malé deti z farnosti a i mnohí moslimskí chlapci a dievčatá, čo k nám vtedy večer mohli prísť, sa takmer už nevedeli dočkať. A biskup Pickel skonštatoval, že ani v jeho katedrále v biskupskom meste Saratov nie je tak veľa detí ako tu v Alexejevke:

„Naše malé dekanátne stretnutie sa stalo veľkým sviatkom, keďže malý, preplnený drevený kostolík v Alexejevke sa stále viac a viac zaplňal... Samozrejme, v prvom rade to boli deti, ktoré čakali na svätého Mikuláša. Modlitba a spev počas svätej omše presvedčili všetkých prítomných o tom, že liturgia deťom nebola cudzia... Svätý Mikuláš prišiel po sv. omši na saniach ťahaných koňmi. A keď konečne začal rozdávať darčeky, dvaja miništranti, ktorí mu držali biskupskú berlu a mitru, nič nedostali, pretože sv. Mikuláš rozdal všetkých 90 balíčkov s ovocím, koláčikmi a sladkosťami.“ Pravdaže, ani títo dvaja miništranti napokon neobišli naprázdno. Potom svätý Mikuláš deťom ešte slúbil, že na budúci rok príde zase.

Ráno 7. decembra sa „mikulášske trojdnie“ v Alexejevke skončilo. Biskup Pickel hovorí: „O 9.30 ráno, ešte za úplnej tmy a pod oblohou plnou hviezd, za silného vetra a pri poľadovici sa väčšina vydala na cestu... Dúfam, že dnes večer dostanem od všetkých správku, že sa domov vrátili v poriadku.“

*„Len tým, že veríme,
rastie a silnie viera.“*

*Pápež Benedikt XVI. v apoštolskom liste „Porta Fidei“
pri príležitosti Roka viery*